

SLOVENIJA SE

ZAVEDA

OBVEZNOSTI

STR. 2

Z VESI NA

VESI

POVESI

STR. 4

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 11. septembra 2008 ☼ Leto XVIII, št. 37

Dvojezične in trojezične table po Porabji

Če se gnauk kaj napačno vönapiše, tisto že tak ostane?

Pred lejtji, če smo ojdli po porabski vasnicaj, smo samo rejdko najšli kakšne dvojezične (slovensko-vogrške) table, napise. Največkrat na šaulaj, kulturni domovaj, vrtcaj, tū pa tam na kakšni občini. V zadnjom leti, dveje so dvojezične table rasle po vasaj kak gobe po deždji. Najprvi v redej je biu Gorenji Senik, gde so dali napraviti dvojezične table za ulice, ceste. Po tistim je na red prišo Dolenji Senik, steri je emo skupni projekt z Gradom na Goričkóm, tak so v okviru projekta po cejlj vesi dali postaviti table v vogrskom, slovenskom pa nemškóm geziki, naj turisti najdejo, gde kaj majo za poglednit. Ranč tak je bilau na Verici-Ritkarovcaj tō, oni so pa meli vkūper projekt z Moravskimi Toplicami, pa nej so samo informacijske table vōsklali, liki so pripravili učno paut (tanösvény) tō, stera se zove Travniške orhideje. Če po toj učnoj pauti demo, zvejmo vse od vesi, od živali pa rastlin, stere so rejdko pa se najdejo v tej krajini. Ranč tak od stare pavarske iže pa lesenoga zvonika.

Letos so pa porabske lokalne samouprave (helyi önkormányzatok) dobile od Urada predsednika vlade 5 milijonov forintov, naj dajo napraviti dvojezične napise po

Trojezična tabla na Dolenjom Seniki

svoji vasnicaj. Tak so druge porabske vesnice (Sakalovci, Andovci, Števanovci) tō vcujstanile pa so dale napraviti te table. Ene vasnice več, druge menje, ene vesnice brezi hibe, druge s hibami. Ka se tauga tiče, najbolje vejndrik Dolenji Senik trbej pohvaliti, ka so si oni dali s toga napraviti table za ulice v trej gezikaj. Table so lejpe, okusne (ízléses), ka na njij piše, je pravilno, brezi hibe. Njim se je nej vnaužalo ziskati takše lidi, steri dobro znajo slovenski pa nemški, naj njim pregledajo pa dojobrnejo napise. Zatok pa ne razmejm, zakoj je v Sakalauvca tak dosta napak na napisaj, če so pa tisti tō bili preglednjeni. Vejmo, ka so table fizično Vaugri delali, zato so

vendrik za strešice na lituraj č, š, ž mislili, ka so z njimi liture samo okinčane. Ka bi pa

nicam vnaužalo ziskati lidi, steri bi jim leko preglednili pa popravili napise, tak majo tū

dojpozabili apostrof pa bi grato Szar. Če se je pa že tak zgodilo, nej bi smeli pistiti, ka mejsece pa mejsece te hibe nišče ne popravi. Table bi mogli nazajposlati tistomi, steri ji je redo pa bi je mogo brezplačno popraviti. Ali pa njamo, ka mo 20-30 lejt gledali napačne (hibás) napise?

Tak vögleda, da se je ništrnim vas-

namesto zdravstveni dom piše zdravniški dom. Zdravniški dom je leko maximum daum, gde se brbejrge, doktorge držijo, živejo, zdravstveni dom je iža, gde so ambulante (rendelő), kama odimo, če smo betežni. Škoda je tau tō, ka so v ništrni prilikaj nej poštvivali ménje brgav ali talov vesi, kak se doma nüca. Tak v Porabji nej bi meli nikše gore, nej samo zatok, ka tau rejč v domanjom geziki ne nücamo, liki zatok tō, ka so naši brgavui prauti istinskim goram kuman vekši kak velki krtinjeji.

Tau je tō škoda, ka so si župani nej dolavseli pa se nej zgučali, ka bi po vsej vasnicaj meli - gledé na formo pa material - gnake table. S tejm bi tō leko pokazali, ka smo mi enotna slovenska krajina pa naj nas tihinci, steri es pridejo, ne mejšajo z Örségóm, ka smo nigdar nej bili, ka so naši predniki v srednjóm veki nej stražili granice rosaga. Mi bi pa bole mogli stražiti nad tejm, ka naj tisto, ka se vönapiše, pravilno (helyes) bau, pa takšo, kak se šika.

Moglo bi pisati »Pokopálistse«. Hibe trbej popraviti!!

kakšen Vogrin pravo, steri se piše Szár, pa bi ma z liture »á«

pa tam vsebinsko (tartalmilag) napačne napise, recimo

Marijana Sukič

Brdo pri Kranju

SLOVENIJA SE ZAVEDA OBVEZNOSTI DO SLOVENCEV V SOSEDNJIH DRŽAVAH

Med novostmi, ki jih prinaša leta 2006 v državnem zboru sprejeti Zakon o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja, je bila tudi ustanovitev Sveta za Slovence v zamejstvu, torej v sosednjih državah, in Sveta za Slovence po svetu. Minuli teden se je na Brdu pri Kranju, kjer je bila tudi večina dogodkov ob predsedovanju Slovenije Evropski uniji v prvi polovici tega leta, pod predsedstvom predsednika vlade Janeza Janše sestala Svet za Slovence v zamejstvu oziroma sosednjih državah. Sestanka sta se udeležila tudi zunanji in pravosodni minister, dr. Dimitrij Rupel in dr. Lovro Šturm.

Na seji so ocenili, da položaj Slovencev v sosednjih državah ni bil nikoli tako dober kot zdaj, nekaterih nalog pa vseeno ni bilo mogoče uresničiti in niso v korist sodelovanja s slovenskimi sosedaми. Udeležence sestanka je nagovoril tudi premier Janez Janša, kar naj bi pomenilo, da je Vlada z ustanovitvijo Sveta prevzela tudi del odgovornosti do svojih rojakov v sosednjih državah: »Gre za novo obliko dela, ki želi vzpodbuditi konkretnije pa tudi bolj intenzivno sodelovanje med matico in našimi rojaki, ki ohranjajo slovenstvo v zamejstvu, preko meja Slovenije,« je povedal premier Janez Janša.

Predstavniki koroških Slovencev v Avstriji so namenili največ pozornosti zapletom pri postavitvi dvojezičnih topografskih napisov. Pomenljiva je pobuda Vladimirja Smrtnika, ki je povedal, da je Avstrija postavila manjšinsko vprašanje na Južnem Tirolskem v Italiji v ospredje in s tem zelo pomagala tamkajš-

nji avstrijski manjšini. Podobno bi lahko ravnala tudi Slovenija v odnosih z Avstrijo.

Slovence na Madžarskem sta zastopala predsednik Državne slovenske samouprave *Martin Ropoš* in predsednik Zveze Slovencev *Jože Hirnök*. Slednji je govoril o porabskih prioritetah in poudaril, da je na meddržavni ravni pomembno dvoje, in sicer nadaljevanje dela mešane slovensko-madžarske komisije, ki ocenjuje uresničevanje sporazuma o zagotavljanju posebnih pravic Porabskim Slovincem in prekmurskim Madžarom in sprejema predloge, ki jih posreduje vladama, in napoved druge skupne seje madžarske in slovenske vlade spomladi leta 2009, kot je bilo povedano na nedavnem srečanju premierjev Janeza Janše in Ferenc Gyurcsányja v Lendavi. Na informativnem področju še vedno ni dokončno rešeno vprašanje frekvence za slovensko radijsko postajo v Monoštru; z madžarske strani ni urejeno financiranje Slovenskega kulturnega in informativnega centra. V narodnostnem izobraževanju bi bilo potrebno uvesti dvojezični pouk tudi v Monoštru, medtem ko dobro potekajo priprave na uresničitev dogovora z Vrtcem v Murški Soboti, da bo le-ta zagotovil stalno vzgojiteljico-asistentko v porabskih narodnostnih vrtcih.

Predsednik Zveze Slovencev je vnovič, kdo bi vedel, kolikič, opozoril, da Porabski Slovenci med vsemi Slovenci v sosednjih državah živijo na gospodarsko najmanj razvitem območju. Postavitev manjših obratov bi bila zelo vzpodbudna tudi pri učenju,

»popularizaciji« slovenskega jezika – materinščine. V Porabju je malo podjetnikov, ki bi navezovali čezmejne stike, zato bi bila pomoč države nujna, čezmejno gospodarsko sodelovanje bi morala podpreti Republika Slovenija. Tu niso mišljeni veliki industrijski obrati, ampak manjša podjetja z nekaj deset zaposlenimi. Učinek tega sodelovanja pa bi presegel vložen denar.

Martin Ropoš, predsednik Državne slovenske samouprave, je govoril o zagotavljanju zastopstva manjšin v madžarskem parlamentu in povedal, da ima vlada Ferenc Gyurcsányja na mizi predlog manjšinskih samouprav in varuha manjšinskih pravic, kako politično nalogo, ki se vleče in vleče, izpeljati. Predvideno je, da se bodo o predlogu še to jesen izrekle stranke in da bo o njem razpravljajal parlament. Glede na razmerja med strankami in v parlamentu – mnenje avtorja prispevka, ne Martina Ropoša – je skoraj nemogoče pričakovati, da bi uspelo izglasovati spremembe volilnega zakona, za kar je potrebna dvotretjinska večina 386-članskega parlamenta. Spremenjena zakonodaja bi šele omogočila in omogočala izvolitev narodnostnih poslancev. Res je, da tudi iz drugih držav Madžarsko opozarjajo, naj sprejme zakon, ki bo trinajstim manjšinam zagotovil zastopstvo v parlamentu.

Sicer pa se je Martin Ropoš zavzel tudi za odkup nekdanjega gornjeseniškega župnišča, v katerem želijo postaviti stalno muzejsko zbirko, in kjer bi bilo središče za raziskovalno dejavnost.

Slovenci na Karnevali Savaria

Slovenska samouprava in slovensko društvo v Sombotelu sta že večkrat pozvala slovensko skupino na Karneval Savaria. Predstavili so se tamburaši Odpisani s Cankove, ljudski godci Pristavške ščuke, ženski pevski zbor Kresnice iz Maribora in tamburaši Drotmantraši s Kapele pri Radencih.

Nastop na Karnevali Savaria

Letos 22. avgusta so na Karnevali Savaria v Sombotelu spejali štirje moški iz Bogojine. Drugi den, v soboto, pa so bili prvi v kulturnem programu VIII. Srečanja Porabskih Slovencev v Monoštri.

Moški kvartet iz Bogojine - rojstne vesi Jožefa Košiča - že peto leto spejva v kulturnem društvu Jožef Košič. Vaje (probe) majo v vinskih klejti, za toga volo pa njim pesmi

Pevci iz Bogojine in Sobotela v Skanzen

tō fajn tačejo. Njine nastope v Sloveniji pa na tihinskem organizira gospaud Matjaž Cerovšek. Svojo zgoščenko (CD) in kaseto - s 16-timi pesmami - že tō majo. Gda so za CD »Pesmi na Slovenskem« spejali, ji je s fudami sparvaljo Tine Lesjak. Dobili so občinsko priznanje in kot najboljši ljudski pevci so nastopili na reviji v Vidmu na Dobrem polju.

Po nastopu na Karnevali Savaria so gosti iz Bogojine vkuper spejali s Sombotelčani v slovenskoj cimpranoj izi v Skanzen.

-mkm-

Puonci: Küzmičevi dnevi 2008

S KOVANCEM, NA KATEREM JE UPODOBLJEN TRUBAR, LAHKO PLAČUJEMO V VATIKANU

Predavani dr. Marka Kerševana in dr. Igorja Grdine o Primožu Trubarju ob 500. obletnici rojstva in položitev temeljnega kamna za Dom Štefana Küzmiča sta bila dogodka letošnjih dni, ki nosijo ime po tem duhovniku in najpomembnejšem prekmurskem protestantskem pisatelju.

Ugledna predavateljica je v obnovljeni puconski dvorani za kulturne prireditve pozdravil škof evangeličanske cerkve na Slovenskem, mag. Geza Erniša, in ob tem poudaril, da je prav, da je slovenska država v program letošnjih prireditev uvrstila Primoža Trubarja in da o njegovem delu razpravljajo in ga predstavljajo strokovnjaki.

Po oceni dr. Marka Kerševana, enega najboljših slovenskih po-

dr. Marko Kerševan tudi dr. Igor Grdina ugotavlja, da je Trubar leta 1555 govoril o eni in enotni slovenski deželi, enako kot o Ogrski in Hrvaški, ki sta tedaj že bili na evropskem političnem zemljevidu, za razliko od Slovenske. Zato je bil Primož Trubar »slovenski Evropejec in evropski Slovenec.«

In zakaj je Trubar naš sodobnik? »Na evrskem kovancu je podoba Primoža Trubarja, z njim lahko plačujemo tudi v Vatikanu,« pravi dr. Igor Grdina. S predavanja je zanimiva še ena primerjava šestnajstega stoletja in leta 2008: V Trubarjevem času je med 600 tisoč Slovenci bilo le 3 odstotke tistih, ki so znali brati, knjige pa so tiskali v nakladah med 300 in 1500 izvodi; zdaj knjige na Slo-

conske evangeličanske cerkve, postavljene pred 225. leti, kar so posebej počastili. Načrte za dom z 250 kvadratnimi metri površine je narisal arhitekt Bojan Lebar, gradnja bo predvidoma končana čez eno leto, potreben denar pa okoli 300 tisoč evrov. Temeljni kamen sta položila škof evangeličanske cerkve na Slovenskem mag. Geza Erniša in župan občine Puonci Ludvik Novak. V kovinskem tulcu je v temeljnem kamnu za zanamce shranjena listina, v kateri je zapisano, da se je z izgradnjo cerkve pred več kot dvema stoletjema začela pisati zgodba prekmurskih luteranov. Štefan Kuzmič, njegovemu življenju in delu so že nekaj let posvečene prireditve v puconski občini, se je rodil leta 1723 v Strukovcih, umrl pa leta 1779 v Surdu. Na tamkajšnji cerkvi so mu leta 2003 odkrili spominsko ploščo, v katero je vklesano: »V spomin učenemu in zvestemu duhovniku šurdske artikularne cerkvene občine, slovenskemu reformatorju, prevajalcu Nove zaveze v prekmurski slovenski jezik.« Ploščo je dala postaviti evangeličanska cerkev na Slovenskem, blagoslovila sta jo mag. Geza Erniša in János Itzész. Najpomembnejša dela Štefana Kuzmiča so Mali slovenski katekizem, Abecednik, Vöre krščanske kratki navuk in duga. Jezikoslovci ugotavljajo, da je njegov jezik nazoren, domač in živahen, čeprav je preživel v domačem okolju zgolj eno desetletje. Za prevod Nouvega zakona pa poudarjajo, da je terjal ogromen napor in postavlja mogočno in dragoceno jezikovno stvaritev, je kulturno dejanje prvega reda. Štefan Barbarič je ocenil, da »napisati tako delo v neizoblikovanem narečju in posebej še v literarnem stilu pomeni pomembno preseči skromna književna prizadevanja večine prekmurskih pisateljev.« Štefan Kuzmič je, kar ravno tako kaže poudariti, s svojim pisanjem v domačem narečju veliko prispeval k ohranitvi materinščine med prekmurskimi Slovenci in jih obvaroval pred jezikovno madžarizacijo. Zanj velja, da je med Slovenci v Prekmurju opravil Trubarjevo poslanstvo.

Besedilo in fotografija:
Ernest Ružič

225 let cerkvene občine v Puoncih

500 LET TRUBARJEVEGA ROJSTVA

31. avgusta ob deseti uri smo se zbrali v Puoncih na svečani božji službi, da bi se spomnili pomembnih dogodkov evangeličanske cerkve na Slovenskem, v Prekmurju, in velikih sinov slovenskega, prekmurskega naroda, katerim se imamo zahvaliti za to, da je naš materni jezik postal knjižni jezik.

Ob tej priložnosti je bil položen tudi temeljni kamen za Spominski dom evangeličanske cerkve in informativni center Štefana Küzmiča v Puoncih. Predvideni projekt objekta je originalen, kajti načrtujejo »paviljon, ki je v svoji zasnovi sicer moderna preslikava prvega cerkvenega objekta, ki naj bi stal v središču Puoncev pri evangeličanski cerkvi, in bi bil z alejo povezan s spominskim znamenjem na kraju, kjer je bilo pred 225 leti prvo evangeličansko bogoslužje« (Olga Karba, direktorica občinske uprave).

Spominski steber je bil postavljen leta 1933, ko je cerkvena občina praznovala 200-letnico obstoja in 500-letnico rojstva Martina Lutra, na tem mestu, kjer je bila 12. oktobra 1783 prva evangeličanska božja služba, v gospodarskem poslopu Jakoba - Ferenca Kuharja, ki jo je vršil Mišel Bakoš.

Sedanja svačanost se je začela pri spomeniku Spametnosti, ki je bil postavljen ob 250-letnici ponovne oživitve evangeličanskih cerkvenih občin v Prekmurju. Domači duhovnik *Eugen Balažič* se je spominjal zgodovine evangeličanske cerkve, ki je najprej pretrpela preganjanje, nato svobodo in potem poslanstvo.

Slovesnosti v Puoncih se je udeležilo med drugim 10 evangeličanskih duhovnikov iz Slovenije, Prekmurja, med njimi tudi škof mag. *Geza Erniša* in direktor Urada Vlade RS za verske skupnosti *dr. Drago Čepar*.

V svoji pridigi je gospod škof med drugim dejal, da je 225-letnica ustanovitve puconske gmajne nedvomno velik jubilej, ki ga letos Slovenci obhajajo ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja, človeka, ki je skupaj s svojimi žrtvoval vse, kar je imel, za svoj narod, za njegovo izobrazbo, za njegov obstoj, za slovensko cerkev in materni jezik. Spoznal je, da je malo vredno, če ljudje ne razumejo, kaj je božja volja, ker ne poznajo jezika, v katerem se je oznanjala. Ob cerkvah, kjer so začeli oznanjati božjo besedo v maternem jeziku, so začele nastajati šole, v katerih so ob verskih naukih našli tudi mesto za pouk pisane besede, matematike, zgodovine.

Inšpektor Evangeličanske cerkve v Sloveniji *dr. Aleksander Kerčmar* je spregovoril o zgodovini verskega življenja pripadnikov evangeličanske veroizpovedi, o protireformaciji, o temnih letih, ki so ji sledila, ko so kljub omenjenim svoboščinam pripadniki evangeličanske veroizpovedi ves čas poskušali uresničevati tudi Trubarjevo reformacijsko načelo in posredovati Biblijo v maternem jeziku. V ta namen so v artikularnih krajih živeli prekmurski duhovniki in učitelji pripravljali abecednike, šolske knjige, prevajali Biblijo in ostalo versko literaturo.

Direktor Urada Vlade RS za verske skupnosti *dr. Drago Čepar* je posredoval pozdrav v imenu Vlade Republike Slovenije in posebej Urada za verske skupnosti, ob dveh častitljivih obletnicah. Spominjal se je, da so tukaj pred nekaj leti odkrili spomenik »Spametnosti« in nadaljujejo sedaj s polaganjem temeljnega kamna za Spominski dom, kar pomeni, da praznujejo ti dve obletnici tako, kakor se spodobi za taki pomembni obletnici. Lepo je priti med ljudi, ki cenijo svoje duhovne in tvorne korenine, ker to pomeni tudi temelj in odločenost za nadaljnji razvoj.

Namestnik župana občine Puonci *Eugen Sapač* je spregovoril o tem, da ga veseli, da je občina Puonci skupno z verskim vodstvom in krajevno skupnostjo Puonci dosegla, da bodo skušali čim prej postaviti obeležje piscu Štefanu Küzmiču, ki ima že skromno obeležje v rojstni vasi, v Strukovcih. Izrazil je prepričanje, da bodo spominski dom v kratkem času zgradili in se tako dostojno oddolžili našim prednikom, ki se jih bomo v tem spominskem domu lahko dostojno spominjali.

Suzana Guoth

Temeljni kamen za Dom Štefana Kuzmiča sta položila škof evangeličanske cerkve na Slovenskem mag. Geza Erniša in župan občine Puonci Ludvik Novak. V temeljnem kamnu je tudi listina za zanamce, v kateri je med drugim zapisano, da se je z izgradnjo puconske cerkve pred 225. leti začela pisati zgodba prekmurskih luteranov.

znavalcev verstev, si je Primož Trubar za učenje slovenskega jezika prizadeval zlasti zato, da bi evangelijsko oznanilo prišlo do njegovih Slovencev. Trubar je že govoril in pisal o slovenski deželi in ob tem mislil na ves slovenski svet, ne samo na posamezne dežele, denimo Kranjsko ali Štajersko. Spomnil je na sicer znano dejstvo, da je med protestantizmom postala prekmursčina knjižni jezik. Zaradi vsega, kar je storil, je »protestantizem del slovenskega kulturnega spomina.« Tudi za dr. Igorja Grdino ima Trubar zelo pomembno mesto v slovenski zgodovini, z njim »se je slovenska beseda izgovarjala, z njim se je tudi začela pisati.« Kot

venskem tiskajo v enako visoki (beri: nizki) nakladi, medtem ko je tistih, ki ne znajo brati manj kot 3 odstotke.

Tako Kerševan kot Grdina sta poudarila, da je bil Primož Trubar predvsem protestantski duhovnik. V tem kontekstu je potrebno videti in ceniti njegovo pomembno delo in poslanstvo tudi za današnji čas. Ni pa res, pravita, da je bilo doslej o Primožu Trubarju odkrito in znanstveno ovrednoteno vse, ampak poudarjata, da so potrebna še nadaljnja proučevanja in raziskave.

Prostor za strokovno delo bo nudil tudi Dom Štefana Küzmiča, za katerega so postavili temeljni kamen v neposredni bližini pu-

OD SLOVENIJE...

Na volitvah 17 kandidatnih list

Kandidature za jesenske volitve v državni zbor, ki bodo 21. septembra, je vložilo 19 političnih strank, in sicer na 17 kandidatnih listah. Liste kandidatov so se vlagale v osmih volilnih enotah, sočasno pa so predstavniki italijanske oziroma madžarske narodnosti vlagali candidature za izvolitev njihovih predstavnikov v državni zbor. Za sedeže v petem sklicu državnega zbora se poteguje prek 1000 kandidat in kandidatov. Petnajst kandidatnih list je candidature vložilo v vseh osmih volilnih enotah, med njimi vse parlamentarne stranke: SDS, SD, LDS, NSi, Zares, DeSUS, SNS, Lipa in SLS, ki bo na volitvah nastopila skupaj s Stranko mladih Slovenije (SMS). Med neparlamentarnimi strankami pa se bodo za vstop v državni zbor v vseh volilnih enotah potegovale Lista za čisto pitno vodo (LZČPV), Stranka slovenskega naroda (SSN), Lista za pravičnost in razvoj (LPR), Krščansko-demokratska stranka (KDS), Zeleni Slovenije ter Zelena koalicija in stranki Naprej Slovenija ter Akacije.

Za mesto poslanca madžarske manjšine se bo znova potegovala dosedanja poslanka Mária Pozsonc, poleg nje pa še László Göncz, Albert Halász, Janez Szomi in Olga Požgai Horvat. Za predstavnika italijanske manjšine pa bodo kandidirali dosednji poslanec Roberto Battelli, poslanec SD Aurelio Juri, Vladimiro Delloro in Luciano Monica.

Škoda po julijski toči ocenjena

Škoda, ki so jo neurja z močnim vetrom in točo povzročila 13. in 14. julija, je končno ocenjena. Znaša nekaj manj kot 22 milijonov evrov, prijavilo pa jo je 4.231 oškodovancev. Ker ocenjena škoda presega 0,3 promila načrtovanih prihodkov proračuna v letu 2008, je dosežen limit za pomoč v skladu z zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč. Vlada je zato ministrstvom za okolje in za kmetijstvo naložila, da izdelata programe odprave posledic.

Z vesi na vesi povesi

Slovenci v najmenjši porabski vesi pa v največjem varaši Železne županije se že pet lejt padašijo. Edno leto se pelajo Sombotelčani v Porab-

Ka se v izi skriva?

je, drugo leto pa pá Andovčani nazaj v Somboteu. Letos se je manjša skupina z vesi sedla na bus, ka bi preživela lejni den v rojstnom varaši svetoga Martina.

Gostje so od duge pauti trüdni, žedni pa lačni gratali, tak ka so je domanji z malim zajtrikom pričakali. Po tistom je imela glavno rejč kultura, predsednica sombotelske samouprave je najgir Andovčane pelala po muzejski vesi, po Škanzeni. Oprvin so leko takše spominske peneze redili s pet forintov, ka so na nji simboli škanzena bili. Te so pa vküper ojdli od rama do rama, od iže do iže, pa so leko dosta kaj zvedli o zidina v Železni županiji, pa tau tö, kak je paversko lüstvo v takši ramaj živelo, delalo, kakše škeri so nücali, kak so

»Meto« špila dvajsti lüdi

maro držali. Vidli so nemško pa rovačko izo, na konci pa eške slovensko, gde sombotel-

ski Slovenci svoje programe majo. Nej daleč pa se je nika že kadilo. Flajnsni sombotelski küjari, šteri so leko svojo znanje že na Verici na küjar-

skom tekmovali pokazali, so pá nika dobroga pripravlali. Andovčani nam v svoji vesi vsigdar nika dobroga ponidi-

Andovčani na veukoj mlaki

jo, naši majstri pa so se letos za golaž (pincepörkölt) odlučili. (Moramo pa povodati, ka so edno pomočnico iz Andovec tö meli. Če pa je telko

küjarov, se leko brž zgodi, ka nika naaupek grata. Edni pravijo: eške malo soli, eške malo

vina, drügi pa ranč naaupek. Na konci so pa dun vsi, šteri so geli, valili küjare.)

Pred petimi lejtami se je padaštvo tak začnilo, ka so nas Andovčani pozvali, naj pridemo malo njino erično Črno mlako pogledat. Te smo leko čüli, ka gda ništérni pri mlaki sedijo, je nika zbada na zadnjici, pa te vejo, ka se šké cerkev vö z mlake zdigniti. Depa mi v Somboteli mamö tö edno veuko mlako (Csónakázó tö), istina, ka v tej eške voda geste. Od Škanzena je nej duga paut bila, pa smo že bili na otoki (sziget), gde se leko čanaklinge pa vodeni piciklinge dobijo. Cejlo andovsko bando smo spakivali v dva čanaklina pa na eden picikli, müva s predsednicov pa sva na nji skrb mela, ka bi nej v vodau spadnili. Na

ja, depa kakši so Andovčani! Na sreji vode so se stavili, počivali pa nika nej gonili. Ženske so gabele gor držale, moški so pa kadili. Z vrejmenom smo srečo meli, ka nej dež üšo, če rejsan je zrankma grdau vövidlo. Za pau vöre smo že vanej bili, gde so nas že čakale dve Andovčanke, štere so mlaki hrbet kazale, ranč so se nej vüpile gledati globko vodau.

Če smo že kulturo pa pelanje po vodej meli, smo se odlučili, ka malo športa tö trbej. Navčili smo se staro vogrsko špilo »méta«, štera je nika takšoga kak merkanarski ba-

seball. Labdo je trbej z ednov lesenov palcov vdariti, pa tačas, ka leti, morejo igralci brž bežzati, leteti, ka bi s kem prva eden kraug napravili. Znali smo, što baudejo protivnicke. Sombotelsko patijo smo trn na žmetni vküppobrali, Andovski so go včasi meli. Najbaukse je tau bilau, ka gda smo tak lejtali, je vsigdar stoj spadno. Te smo pa vsi zelene lače meli. Špot pa sramota, depa moram vöovaditi, ka je mala ves prauti veukomi varaši z 20:3 gvinila.

Nejsmo se žaurdjali, ka je špila fajna bila; če pa smo začnili s kulturov, smo mogli ž njauv končati tö. V sombotelskom Škanzeni dostakrat majo zdavanje pri malom zvoniki. (Zaman so Andovci tak erični! Mi tö mamö zvonik pa mlako!) Zdaj so eške stolice vanej bile, pa vse okinčano tö bilau. Tü so gorstaupile naše domanje pesmarce, Sombotelske Spominčice z veselimi porabskimi, slovenskimi pa rovačkimi nautami. Te je pa prišlo tau, na koj je niške nej računö. Ka bi naše padaške vezi eške bole krepke bile, smo se brž odlaučili, ka mo zdavanje meli, pa ednoga Sombotelčana oženimo z ednov Andovčankov. (Imena nemo vöovado, ka me je mladoženec tak proso.) Mladi par se je že duže cajta pozno, sta dobriva padaša bila, zdaj smo je s popom iz Büdinec vküpdali. Zvonenje bilau, rauže so lejtale po lüfti, Andovčani pa so mogli obečati, ka prišešnje leto leko pridemo na krstitke.

»Lejko, lejko nauč« - je banda igrala, gda smo gostüvanjčarge nazaj prauti slovenskomi rami šli. Tü se je rejsan začnilo gostüvanje, što je sto, je leko eške malo golaža tö zo. Veseldje je do kesne vöre vnoči vödržalo, Sombotelčani pa so Andovčanom obečali, ka se drugo leto pripelajo z veukoga varaša v malo ves.

-dm-

»Gda vidim televizijo pa čujem, ka slovenski gučijo, že djaučem«

Na Državnem srečanju Porabskih Slovincov sam najšla eno mejšano družbo, steri so se fejst pogučavali. Šauštarna (Krpasna) Jolanka je prišla s Köcska, po mauži se

na leto gnauk srečajo na toj prireditvi.

Jolankina usoda (sors) je ranč takšna, kak je bila usoda dosta deklin v šestdeseti lejtaj v Porabji. Doma v krajini nej

Krpasna Jolanka pa Fickina Agneš v Varaših na srečanju

piše Mecséri Istvánné. Njena sogovornica Fickina (Grebenar) Agneš pa z Gorenjoga Senika. Kak je pravla Jolanka, je sestrična (unokatestvér) njenoga moža, pa se zatok

bilau dela, zatok se je, gda so na Köcsk novačili (toboroztak) delavce, ona to zglasila. »Delali smo na Köcski na gazdašagi (državno posestvo), tam sam se spoznala

z možaum pa sam te tam ostala,« je pravla. V držini na Gorenjom Seniki ji je bilau deset mlajšov, Jolanka je bila najmlajša. Skorok vsi so se raztejpili po svejti. »Bratje pa sestre živejo v Soproni, v Varaših, na Köcski. Na Köcski smo bili štirge, tam sam sama ostala, ka sta dva brata pa sestra že mrli. Najstarejša sestra živi na Gorenjom Seniki, ona je 86 lejt stara, ge sam najmlajša, 65 lejt stara.«

Jolanka, stera ma enga sina pa eno čerko, (sin je ešče doma pri njej, hči pa vnuk života v Sárvári) pravi, da je za srečanje zvejdla iz slovenski medijov (novin, televizijskoga programa). »Rada štem novine, poslušam slovenski radio pa gledam televizijo vsakši drugi četrtek,« pravi Jolanka. »Dobro je čüti od staroga kraja, gde si se gnauksvejta naraudo pa

živo, istina, ka je tistoga ipa dosta trbelo delati, srmacke smo bili, ka nam je iža dojz gorejla. Dapa dun je veselo bilau, nota sam bila v pevskom zbori pa v folklorni skupini. Fanj je bilau, gda smo kakše programe meli ali na bale šli. Z njimi so me oča pistili, ovak bi me tak nej.«

Krpasna Jolanka so zdaj že na Köcski to doma, »zdaj je že na Köcski to dobro gé,« pravijo, samo slovenska rejč pa pesem njim trno falita. »Gda vidim pa čujem, ka v teveni slovenski gučijo, že djaučem.« Zato pa trno radi ojdijo na srečanja pa slovenske programe v Somboteu to. »Trno sam rada gé, ka se z vse tistimi srečam, ka sam ji že dugo nej vidla. Človeki tau dobro spadne, ka se tak na redki srečamo.«

Marijana Sukič

Pismo iz Sobote

Mantrnija

Lüblene moje, dragi moji, vse je znouva na stari potaj. Vrouče leto je taminilo. Pa smo znouva v službaj, mlajši pa v šoulaj. Tisto, ka smo si na dopustaj dopistili manjariti, smo že skur tapozabili. Na, ge od takšnoga dopusta s počivanjom pa manjoustjo ranč ne morem gučati. Kak pa bi, vej je pa z meu bila moja tašča Regina, trno čedna ženska. Vej go pa dobro poznate, ka nej? Pri njoj nega počivanja, pri njoj nega manjousti, pri njoj si niške ne more dopistiti dopust meti, čiglij si na dopusti. Zato sam ge tak malo počivo doma. Po tistom, gda smo prišli vkraj od solene vode, sam manjaro eno tri dneve. Rejsan sam tou naredo! Brodo sam, kak si najbar malo spočinem. Pa sam si zbrodo. Slejden den sam nalašč stoupo na ednoga morskoga geža. Tou trno boli, depa ge sam škeu počivati. Nagnouk so bili vsi domanji koli mene, pa mi pomagali vö iz vode. Pelali so me k padari. Dugo, dugo so mi tam pri njem vövlačili iglou za iglou. Po tistom mi je dau nikšno vrastvo, ka se mi nouga ne zvužge, ka mi čemer v krv ne pride.

- Pa mujs počivati eden teden! Pa kak najmenje po nogej ojditi, je zapovedo padar.

Tou so čakale moje vüje. Domou je pelala auto moja žena, ge sam pa ranč nej poslušo moje tašče Regine, trno čedne ženske, kak je una šofejrala, nej pa moja žena.

- Pasko mej! Za nami je auto! Nej tak brz! Lejvo, lejvo, lejvo! Pomalek, nej tak brz! Pazi, bicikli, pa vse takšo je gučala cejlo pout do douma.

Depa dun smo domou prišli. Ge sam se samo doj lego pa ležo. Sam sam gora stano, gda sam šou na tisto mesto ali pa mujvat. Eške gesti sam doubu v postelo kak nejveksi betežnik. Depa nejsam počivo cejli teden, liki samo tri dneve. Depa bar tri dneve, kak pa

nika, ka nej? Tou pa zato, ka je una, una, moja tašča Regina, trno čedna ženska, kouli gučala, ka sam tak betežen gé, ka ne vej, če mi nogou vkraj ne vrežejo. Dun sam mogo stanoti iz posteale, ka sam svejti pokazo, ka je tou nej nikšna istina. Tak, vidite, je žitek prišo nazaj na stari ter, na staro pout.

Na stari potaj pa je naš politični žitek to. Kak bi pa nej biu, če pa nas čakajo volitve (választások). Na nji vöpokazemo, sterim smo najbolje vörvali njihovo lažanje od toga, kak de naš žitek najbolje super, če do uni naša glava, ka de brodila mesto nas. Zatoga volo je grato dopust že davno tapozableni. Kak bi pa nej, vej nas pa mantrajo s tejmj obečavanji pa z njivim poštenjom den na den, den za dnevom, vöro za vöro, minuto za minuto. Kuman eške nosimo vse tou, tou, ka čüjemo pa ka vidimo. Bar ge sam že tak zmantrani, ka bi mogo že tri tedne po dopusti znouva na dopust, ka si dopistim počivati pa manjariti. Ja, ljublene moje, dragi moji, manjariti trbej, nej pa mantrati se! Depa nika nede s toga. Nika! Vej pa ne moreš glavou nut v pejssek potisniti pa čakati, naj samo tou tamine, ka nej? Trbelo de tou z visko zdignjeno glavou trpeti tadale. Leko, ka nam nin za stou ali pa dvejstou lejt kakšo onejo gora postavijo, na steroj de pisalo, ka smo bili najbolje batrivni pa najbolje brezi straja v srce, ka vse smo mogli trpeti. Leko pa nas cerkev nut zglati za mantrnike pa eške na konci svejti gratamo. Na, tou se nede godilo z nami vsemi, liki samo z meu. Ka ge sam dosta vekši mantrnik. Vej pa ge mam doma zvün tej naši politikov eške njou, moja taščo Regino, trno čedno žensko. Tou pa je rejdna mantrnija.

Lüblene moje, dragi moji, zdravi mi ostante, bojte tadale lejpi, radi se mejte pa ne mantrajte se preveč. Vej nas pa že drugi mantrajo, ka nej?

... DO MADŽARSKE

Ferenc Gyurcsány predlaga sestanek s SZDSZ

Ferenc Gyurcsány kot predsednik Stranke socialistov (MSZP) predlaga politično usklajevanje z liberalno stranko (SZDSZ), da bi zagotovil potrebno podporo programu manjšinske vlade z naslovom Sprava, predvsem proračunu in davčni zakonodaji. SZDSZ je pripravljena program podpreti le v primeru, če bodo socialisti spremenili določene točke programa pa tudi način vladanja.

MDF predlaga opozicijski sestanek

Ibolya Dávid, predsednica MDF, predlaga sestanek predsednikov opozicijskih strank, v okviru katerega naj bi usklajevali proračun za leto 2009 in davčno zakonodajo za naslednje leto. V stranki menijo, da bi opozicija s skupnim nastopom izsilila, da bi vlada izvedla ukrepe, ki so potrebni za državo. Stranki Fidesz in KDNP (Krščanski demokrati) sta pobudo podprli, vendar je njun cilj predvsem izsiljevanje predčasnih volitev.

Red zasedanj se v parlamentu ne bo spremenil

Parlament bo imel plenarne seje v jesenskem obdobju zasedanj še naprej ob ponedeljkih in torkih – je izjavila Katalin Szili, predsednica parlamenta. Povedala je, da vlada načrtuje sprejetje približno 50 zakonov, od teh mora prijaviti novele davčne zakonodaje do 15. septembra, predlog proračunskega zakona za leto 2009 pa do 30. septembra. Po načrtih bo imel parlament plenarne seje vsak teden do 22. decembra.

Programi

- Od 19. do 21. septembra bodo v Porabju gostovali člani Slovenskega društva Triglav iz Subotice, 19. bodo nastopili na Verici, 20. pa v Sombotelu.
- 21. septembra bo folklorna skupina ZS Gornji Senik nastopila v Gradu na Goričkem.

Miki

Piknik upokoјencev na Dolnjem Seniku

Društvo porabskih upokoјencev je 1. septembra, v okviru svojega letnega načrta, orga-

končalo svoje letno delo. Piknika so se udeležili tudi upokoјenci iz Murske So-

Nastop upokoјenk iz Mirne

niziralo tradicionalni piknik na Dolnjem Seniku, katerega so se udeležili upokoјenci tudi iz Murske Sobote in letos prvič društvo iz Mirne na Dolenjskem. Micka Svetec, predsednica društva porabskih upokoјencev, je povedala, da letno organizirajo štiri prireditve. Ta piknik je tretji v vrsti, zadnji program pa bo novembra, ko bodo imeli občni zbor in bo društvo tako

bote, ki že deset let gojijo stike s Porabskimi Slovenci. Srečanja pa se je prvič udeležilo društvo upokoјencev iz Mirne. Podpredsednik društva, gospod Tone Kotar, ki je zadolžen za kulturno dejavnost, je razložil, da že od lanskega leta načrtujejo, da bodo v prihodnjem obdobju obiskali kraje izven Slovenije, kjer delujejo slovenska kulturna društva. Ker pa jih

Porabje že dalj časa mika, so zato pred enim mesecem navezali stik z Društvom porabskih upokoјencev in tako so bili povabljeni na piknik.

Upokoјenci so se zbrali na Dolnjem Seniku popoldne ob 14. uri, nakar so šli na pokopališče, kjer so v spomin Irene Barber položili venec na njen grob. Malo pred 16. uro pa se je začel več kot enourni kulturni program, v okviru katerega so nastopili ženski in moški ter mešani pevski zbor, pa še folklorna skupina Društva upokoјencev Mirna, ki so pripravili program na visoki ravni. Program je začel moški pevski zbor, ki je v pozdrav najprej zapel pesem Pozdravljeni tisočkrat. Za dobro voljo so skrbele tudi ljudske pevke Zveze Slovencev, večinoma upokoјenke, katerih repertoar so obarvale tudi duhovite zgodbe zborovodkinje Marije Rituper, ki je pred vsako pesmijo pripovedovala svoje zgodbe s tako veliko vnemo, da so od smeha kar vsem šle solze v oči.

Kulturnemu programu sta sledila pogostitev in zabavni program do osme ure, prej pa je še podpredsednik Društva iz Mirne predal darilo predsednici Micki Svetec in sekretarki Zveze Slovencev Klari Fodor. Povabil je tudi

obiskali upokoјence v Mirni. Društvo upokoјencev Mirna ima preko 500 članov, ki aktivno sodelujejo v pevskih zborih, folklornih in dramskih skupinah. Društvo ima letno okrog 20 programov, raznih srečanj in obiskov.

Zapele so tudi domače ljudske pevke

Društvo porabskih upokoјencev v Mirno. Gospa Svetec pravi, da se veselijo novega stika, ki pa se je šele začel, zato še ne vejo, kako bo naprej, ker je Mirna precej daleč, vendar če bodo imeli priložnost, bodo rade volje

Gospod Kotar je povedal, da so bili letos že v Šibeniku na Hrvaškem, zdaj v Porabju, naslednje leto pa še načrtujejo obisk v Splitu in na Reki.

Niki Vajda

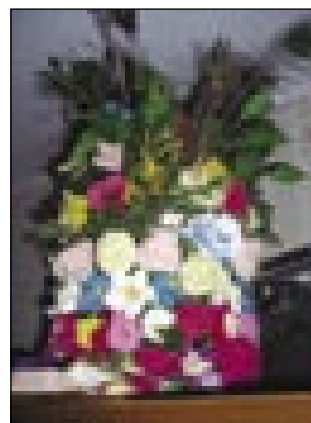
»Eške dosta kaj znamo«

Rože iz krep papirja

Naj začnem z besedami izjemno nadarjene (tehetséges) gospe iz Gančan, Hedvike Križanič, štera je etak pravla: »Bilo nas je šest decé. Podje so moška dela delali, pleli košare, delali grable, müvi dvejs sestrov pa sve delale razna ročna dela.« Ročna dela so tista, za štere ženske največ časa v zimskom obdobju leta mamó. Iz leta v leto čüjem za vse več vesi, v štéri se odlaučijo, ka do začnili delati rože iz krep papira. Kakšna koli prireditev je, ali senje domače obrti, ali kakoli drügoga, gvüšno mo tam najšli bar en cvejt s krep papira, če nej celou vrhunske püšle.

Gospo Hedviko je vsega navčila njena mama. Gospa zna delati rože iz krep papira, zato oblači prekmurske pozvačine (zvače), trno rada pa tüdi dela male povoskane rožice in püšle za razne obrede, male püšle za snejo pa mladoženca, za starašina pa starašico in tak dale. Iz krep papira

je delala korine že kak deklica. Pri njej najdemo korine raznih farb in form, nega takše, ka bi

V Gančanih je tak okinčani zvačov kolapoš

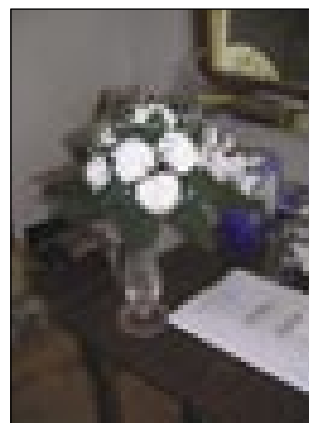
jo ona nej znala napraviti. Fejst bi rada bila, če bi se več mladih odlaučilo, ka bi se té spretnosti navčili, ka tou nika tak žmetnoga nej. Včila je že deklinae z njihove vesi, svoje vnukice, pa tüdi par starejših žensk, liki pravi, ka ne vej, kak bou. Predlani je eške de-

lala pozvačina, zdaj pa pravi, ka več ne more, ka trbej za 4 korone 80 cvetov na pozvačinovoj glavi. Naj vam vöovadim, ka so gospa Hedvika stari 79 let, pa eške zato dosta napravijo, tou pa zatou, ka eške dobro vidijo.

Tak kak v dosta drugij vesnicaj so se tüdi ženske iz Kukeča zgučale, ka do korine delale. Zdrüžene so v Društvo žena Kukeč in delajo vsefelé: pečejo peciva (pokaraje), delajo remenke in predvsem tou, po kom so najbolje znane, rože iz krep papira. V drüštvi jih je 18 žensk trej generacij. Naj vam povem, ka je tou za takšo malo ves, kak je Kukeč, dosta. Po zimskij večeraj se vküper najdejo, idnouk pri ednoj, te pa pri drugoj, pa pomali korine delajo. Rade delajo vrtnice (trnjove rauže), dobro njim ideta tüdi mak (pipacs) pa marjetice. Začnile so delati tüdi korine iz najlonski štrumf in tenkoga drauta.

Nazadnje bi Vam pa rada not-

pokazala eške gospo, štera je pa mené navčila, kak se tou dela, in sicer Ilonko Balažicovo iz Moš-

Zdavanjski püšeu

čanec. Po domače njej pravijo tüdi »Korinašova Ilonka«, zatou ka je korine iz krep papira delo njeni oča in jih namako v loj. Dosta je delo predvsem vencov za vsisvecovo in so ga lidgé poznali kak »Korinaša«. Ilonka se nej navčila od svojoga oča, liki pravi,

ka tou ma v krvi. Začnila je sama od sebe pred kakšnimi desetimi lejtji. Ilonka pa rejsan napravi vse: vrtnice, narcise, marjetice, krokuse, mak, plaviš... Rada vse korine poveže tüdi v püšeu in njim kcoj dene kakše posüšene korine. Ekstra fajm vövidi, gda vküper dene mak, plaviš pa posüšeni len.

Ilonka fejst rada druge vči, ka sama zna. Pravla mi je, ka je tüdi v Porabji že prikazala, kak ona dela, gda so bili Porabski dnevi. Mene je tüdi navčila, pa tou brž. Inouk mi je pokazala, te sam se pa doma mantrala in se navčila. Zdaj že precej znam, od vrtnice, maka, pa vse do narcise.

S temi besedami vse mlade deklinae, štere majo količkaj časa, pozivam, naj idejo k svojim babicam, štere eške gvüšno znajo, kak so inda cvetje delali, in do njim rade vole pokazale. Drugo nika ne nücate: krep papir, draut, škarce pa klešče,... pa dobro volou.

Jasmina Papić

OTROŠKI

NAŠA ZLATA
RIBICA

Svejt je čüdno vküper napravljeni. Lidge ne võrvlejo najbolje, ka bi se godili čüdeži. Depa po drugoj strani bi trno radi bili, ka bi se godili. Te je pa sploy nej čüdno, ka v zlate ribice ne võrvlejo, bi je pa radi meli bar v bližnjom potoki. Pa ništérni ranč ne vejo, ka una rejsan tam živé.

TRAVA

Gvüšno, ka nega vodé na toum svejti, ka bi v njej nej rasla kakšna trava ali kaj takšnoga. V vsikšom potoki, reki, mlaki, jezéri ali pa mourdji kaj raste. Pa je ranč tak v potoki zlate ribice tó. Zakoj bi ovak bilou?

Če je potok zdrav gé, po tistom je v njem trava tó nut gé pa so ribe tó zdrave. Ribe travo rade majo. Kak bi pa nej? V njoj najdejo vsefele, ka njim trbej za žitek. V njoj se leko potülijó. Nutri med travi se leko naganjajo es pa ta. Trava njim je dobra za gesti tó. Pa eške za vsefele drugo je trava dobra gé. Zato leko grata velka nevola, če trava v kakšnom potoki mrge, če je več nega. Na, v potoki zlate ribice nej bila ta nevola. So pa tou nevoló s seuv prinesle v njeni potok druge ribe.

Biu je den kak vsikši drugi. Potok je tak teko, kak je vsigdar šegou emo. Pa so priše v potok edne ribe z drugoga potoka. Iz njihovoga potoka so se spistile nut v Rabo pa iz Rabe v potok zlate ribice. Že na daleč se je vidlo, ka je nika nej vredí. Od blüzi pa se je vidlo, ka je z njimi vse vcejlak nika nej vrejdi. Kak bi betežne bile, so eške kuman plavale. Kuman so se eške držale pri žitki. Zlata ribica ji je s svojimi domanjimi ribami brž vzela med sebe pa so ji začnoli spitavati, ka se njim je zgodilo.

- *Trave, v našom potoki več nega trave. Pa brezi nje je tam žitek na nikoj prišo,* - je gučala najbolje stara riba. - *Cejli potok je zatoga volo betežen grato. Mogle smo iti nikam inan, ka bi ovak v našom potoki mrlé.*

Zlato ribico je najbolje migalo, kak se je tou zgodilo. Sto pa ka je tou skrivo?

- *Süšava gvüšno nej,* - se je škela šaliti edna riba. - *Tou gvüšno nej. Una je nej taposenola, liki je mrla. Se je odpistila pa samo takšna mrtva odplavala doj po potoki.*

Zlato ribico je tadale migalo, zakoj. Zato naj že povejo, ka se je zgodilo!

- *Čemér, drage naše padaškinje, čemer ednoga lagvoga človeka. Tam v našom potoki je prau posoude, v steri je emo čemer za drejve šprickati. Najprva smo ribe betežne gratale, po tistom je trava na nikoj prišla,* - je zdaj dun vöovadila najbolje stara riba.

Jaj, kak je zlata ribica čemerasta gratala. Ka najprva je zapovedjala, naj jo edna velka riba s potoka brezi trave najbolje za istino zgrabi z lampami, kak bi jo škela pogesti. Po tistom jo je prosila, naj jo pisti, pa njoj spuni želenje. Ja, riba si je želejla, naj potok znouva nazaj travo dobi. Po tistom jo je zgrabila edna druga riba. Njou je tó prosila, naj jo pisti. Ta riba si je želejla neka s tistim človekom, ka je čemer spüsto v potok. Pa se je tak zgodilo tó. Gda si je škeu spiti posanco vode, je v njej bila tista najbolje grda voda s potoka. Depa un je tou nej vedo. Spiu je vodou. Najprva ga je speklo v črvej, po tistom je nut v njemi zgrmelo. Nagnouk je betežen grato pa kuman je do šankreja prišo. Tam je cejli betežen sejdo tri dni pa tri nouči. Kuman po tistom je malo k sebi prišo. Depa že je vedo, zakoga volo njemi je tak lagvo bilou. Ja, tou je sam od sebe gor prišo.

- *Mogla sam tak naprajti,* - je tumačila zlata ribica. - *Ka ovak bi un drgouč znouva tou naredo. Mogo je sam sprobatí, kak je tou z lagvo vodou.*

Zdaj je tisti potok rejsan tadale zdrav gé, trava pa lepša kak gdakoli. Samo tou je eške nevola, ka tam nemajo svoje zlate ribice. Čiglij pravijo, ka vsikši potok ma svojo zlato ribico.

Miki Roš

ALI STE VEDELI ...

ZAKAJ JE ZAHAJAJOČE SONCE
VIDETI RDEČE?ZARADI POTOVANJA SVETLOBE
SKOZI OZRAČJE.

Svetloba, ki prihaja s Sonca, je sestavljena iz mavričnih barv. Svetloba potuje skozi ozračje. Na delcih v zraku se žarki različnih barv različno razpršijo, rdeči najmanj. Pri Sončevem zahodu je pot žarkov skozi ozračje daljša, zato nas doseže večinoma rdeča svetloba.

Slovarček:

zahajajoč - lenyugvó

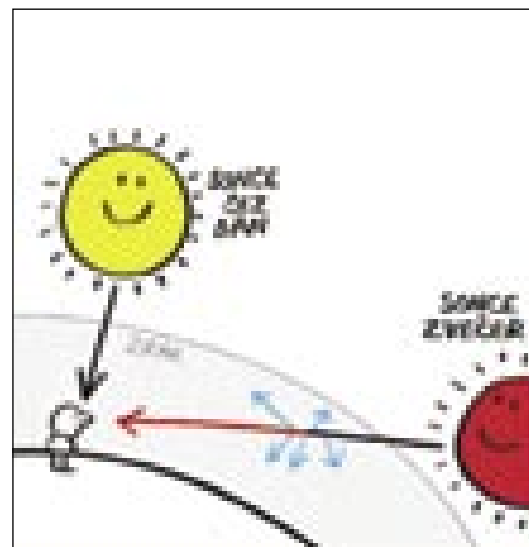
ozračje - léggör

razpršiti - szétoszlik

sončni zahod - naplemente

mavrične barve - a szivárvány színei

(vir: www.h-e.si)

Piknik sakalovskih folkloristov

16. avgusta je Folklorna skupina ZSM Sakalovci organizirala piknik, katerega so se v lepem številu udeležili aktivni člani. Priprave so se začele že dopoldan, ko so šli kupovat sestavine za večerjo oz. za piknik. Popoldne od 5-ih naprej pa so se člani folklore zbirali pri predsedniku Jožiju Illésu, ki jim je zagotovil mesto za piknik. Pekli so različne mesne jedi na žaru in si pripravili tudi solate. Vsi, ki so imeli čas, so bili tam in se lepo počutili. Skupina je med letom imela veliko nastopov, precej v poletnem obdobju. Zdaj pa pride jesensko-zimsko obdobje, ko imajo manj nastopov, zato pa

več časa, da se naučijo nove plesse. Ob koncu poletja si ponavadi najdejo priliko, da se malo sprostijo in se pogovarjajo. Vabljeni niso bili le člani

skupine, ampak tudi bližnji sorodniki in njihovi otroci.

Zvečer so se folkloristom pridružili tudi člani slovenske samouprave, ki so bili na tek-

Dolgo smo sedeli ob prijetnem ognju

Za peko na žaru je skrbel Gabi Kovač

movanju kuhanja bograča na Verici. Med potjo do doma pa so prišli pogledat, kako se folkloristi zabavajo, pa so ostali tam na pijači.

Vsi so se imeli lepo, zato se lepo zahvaljujejo Zvezi Slovencev na Madžarskem, ki jim je dala finančno podporo za piknik.

Lilla Fasching
članica
folklore

KAUT

MLAŠEČI

